

Előfizetési ár:

Postán küldve:

Egész évre 32.—
Fél „ 15.—
Negyed „ 8.—
Egy óra 3.—

ELLENZÉK

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár:

Házhoz hordva:

Egész évre 32.—
Fél „ 15.—
Negyed „ 8.—
Egy óra 3.—

Szerkesztőség:

Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 35. sz., em.

Alapította: Bartha Miklós.

Kiadóhivatal:

Kolozsvárt, Deák F.-utca 35. Telefon 9.

A háboru hírei.

Az orosz fronton is megindultak a támadások. — Tegnap a Putna-völgyben törtek elő az oroszok. — Az olasz fronton csend volt. — A nyugati harctéren a Scarpe mindkét partján pergőtüz volt. — Angol támadások.

Az ideiglenes orosz kormány, amely egészen angol nótára táncol, ráparancsolt az orosz hadvezérekre, hogy ne tétlenkedjenek tovább, hanem ahol csak lehet, támadjanak, mert különben megtalál haragudni Anglia, amely most a cár helyett diktál. Ennek tulajdonítható, hogy egy pár nap óta az orosz fronton a csendes megfigyelő állásból az oroszok itt-ott támadásba mentek át.

Mint Höfer ugyanis jelenti, több ellenséges századnak a Putna-völgyben levő állásaink ellen intézett előretöréseit az ellenség véres veszteségei mellett visszavertük. Az arcvonal

többi részein helyenként élénkebb a tüzérségi tevékenység.

A nyugati fronton a hivatalos jelentés szerint az utóbbi napok tartós tüzérségi harcát ma reggel a Scarpe mindkét partján pergőtüz követte. Utána széles arcvonalon újabb angol támadások kezdődtek.

Kedvező megfigyelés mellett a tüzérségnek és az aknavetőknek harci tevékenysége tegnap nagy erősséget ért el. Különösen Vauxaillon és Craonne között. A hegyi fronton az Aisne—Marne csatorna mentén és a Prosnestől északra emelkedő magaslati állásokon volt sebes a tüzharc.

A nagyhercegek esküje.

Zürichből jelentik: A pétervári ideiglenes kormány berni sajtóirodája a következőket közli: Az orosz nagyhercegek sajátkezűleg írt nyilatkozatokat adtak át Lvov herceg miniszterelnöknek. Nikolajevics Miklós nagyherceg nyilatkozata így szól:

— Ma hűséget esküdtem a hazának és az új alkotmánynak. Kötelességemet mindvégig teljesíteni fogom lelkiismeretem és vállalt kötelezettségem parancsa szerint. Vladimirovics Boris nagyherceg a következő nyilatkozatot adta át a miniszterelnöknek:

— Miután az ideiglenes kormánynak hűséget esküdtem és századosi rangomról lemondottam, kérem, közöljék velem, vajjon megengedik-e, hogy visszatérjek carszkojeszeli házámba, ahol az ideiglenes kormánynak minden pillanatban rendelkezésére állhatok.

Mihajlovics Sándor nagyherceg nyilatkozata a következő:

— Alexandrova Xénia nagyhercegnő, a magam és gyermekeim nevében teljes készségünket nyilvánítom, hogy az ideiglenes kormányt minden rendelkezésünkre álló eszközzel támogatni fogjuk.

Nagy zavargások Pétervárt.

A legújabbban érkezett hírek szerint Péterváron véres május volt. Egy fiatal politikai merénylő megölte Kastalinszki tábornokot, aki eddig a forradalmárokkal tartott, több városnegyedben ráöltötte a politikai tüntetőkre, sőt bombákkal hajították meg őket. Ismeretlen emberek elfogtak több gazdag földbirtokost, katonatiszteket feltartóztattak az utcán és letépték vállrojtjaikat. Az ideiglenes kormány felháborodott tiltakozást jelentett be az események ellen és kijelentette, hogy azok résztvevői vagy örültek, vagy pedig a szabadság ellenségei. Valóban e pillanatban nem lehet tudni vajjon az ellenforradalmárok, vagy pedig a szélső baloldaliak avatták véresre Pétervár május elsejét.

Angol kikötők bezárása.

Amsterdamból jelentik: Londoni hírek szerint az angol kormány újabb kilenc angol kikötő bezárását teszi közzé.

A háboru után.

Németország legkiválóbb közgazdasági írója, Oppenheimer Ferenc, aki a háboru elején oly erőteljesen emelte fel szavát a közmunkák folytatása érdekében és azóta is a háboru nagy gazdasági problémáit szolgálja rendszeres tudományos állásfoglalásával, fenti címen nagyérdeklődéssel tanulmányt írt. Művénel a németországi viszonyokat vette alapul, de megállapításait és jóslásait sokban alkalmazhatjuk a mieinkre is. Különösen érdekes, hogy Oppenheimer nagy fellendülést vár az építőipar terén. A tanulmányból a következő konkluziókkal teli részt közöljük magyar fordításban:

„Hogy a háboru után a jövőtől gazdasági téren mit várhatunk, azt az alábbiakban foglalhatjuk össze:

Először: a belföldön elhasznált mindenféle nyersanyagot új behozatal útján kell majd pótolnunk. Nagy konjunktura lesz tehát a kereskedelem és tengeri hajózás terén. Ha kivitelnk eleinte tényleg sokat szenvedne, akkor bevitelünk is a régi mérték alatt fog maradni, mert hisz sok minden, amit behoztunk finomított alakban, ismét kiment. Ha a bevétel teljes egyenértékét nem leszünk képesek szállítási, közvetítési és biztosítási szolgálatokkal és árukivittel fedezni, néhány külföldi követelésünket el fogjuk adni vagy néhány külföldi kölcsönt fogunk feivenni. De ennél a számításnál azt a mégis csak igen valószínűtlen esetet tételeztük fel, hogy egyáltalán semminő hadikárpótlást sem kapunk! Ám, ha csak néhány milliárdot kapunk is, akkor már erre sem lesz szükségünk: akkor a kezdetben szükséges bevételi többletet ezekre a követelésekre való utalványozással fizetjük; hogy a hadikárpótlást készpénzben kapjuk-e vagy sem, annak ezekre a dolgokra nézve semmi jelentősége nincs.

Másodszor: magas konjunktura lesz az építőiparban. Az építőipar a háboru előtt gyöngén állott s most ötnegyed év óta teljesen pang. Közben a háboru minden veszteségei ellenére belső szaporodást, valamint német birodalmi és német származású idegen alattvalóknak a világ minden részéből való, számszerűleg alig felbecsülhető visszavándorlása által a népesség nőtt. Sok új lakásra lesz szükségünk, hogy szállást adjunk, sok új műhelyre, gyárra, vasútra, országuatra, hogy a szükséges munkákat lebonyolíthassuk. Ehhez járulnak még Keletporoszország és Elzász ujjaépítése s a meglévő gyárépítmények számtalan új és pótépitkezése, melyeket most idő, kedv és munkaerő hiányában elhalasztottak. Nagy konjunktura fog bekövetkezni az építéssel összefüggő iparágakban: vas, téglá, cement, kavics, üveg, faipari, fűtőberendezések stb. terén. Tudjuk, hogy ez mit jelent!

Apponyi a bolgároknál.

Mint már jelentettük volt, Apponyi gróf tudvalevően szombaton este Hegedüs Lóránt és Petkov budapesti bolgár főkonzul társaságában Szófiába utazott, hogy a magyar bolgár Vöröskereszt által egy Szófiában felállítandó magyar kórház céljaira szánt egy millió koronát rendeltetési helyére juttassa.

Mint Szófiából jelentik, a bolgár király tegnap délelőtt kihallgatáson fogadta Apponyi Albert grófot, Hegedüs Lórántot és Ellinger igazgatót. A magyar kolónia a vendégek tiszteletére ünnepi ebédet adott, amelyen nagyszámu előkelőség vett részt. A magyar kolónia nevében Hernády felköszöntőt mondott Ferdinánd királyra és halálját fejezte ki azon a szívélyes fogadtatáson, amelyet a magyarok Bulgáriában találtak. Gesov, a bolgár Vörös Kereszt elnöke arról a nemes vendégszeretetről beszélt, amellyel Magyarországon a bolgárokat fogadják. Apponyi Albert gróf lendületes szavakkal beszélt a magyar-bolgár testvériségről s e testvéri viszonynak a középponti hatalmakra való jelentőségéről. Bulgária boldog jövőjéért emelte poharát. Hegedüs Loránt emlékeztette a jelenlévőket arra a napra, amelyen a magyar és a bolgár járóőrök 1915-ben először találkoztak s az öröm szavaival emlékezett meg arról, hogy a háború folyamán Magyarország szomszédi viszonyba került Bulgáriával. Apponyi Albert gróf délután megtekintette a két magyar kórházat, azután Vrana kastélyba mentek a vendégek, ahol Ferdinánd király ismét fogadta őket.

Az uralkodók és a mozik.

Több uralkodó van, akik szenvedélyes barátja a mozinak. Közismert dolog, hogy Vilmos császár és Henrik herceg élénk részt vesznek a kinematografiában és Henrik herceg délamerikai útjában maga is eszközölt néhány sikerült felvételt. A film egyik legelkessebb barátja, Carmen Sylva, a román volt művelt lelkületű királynéja. Pales nevű kastélyában saját színházat rendeztetett be, amelyben napról-napra csaknem kizárólag a királyné darabját mutatják be filmfelvételekben. Ő maga dolgozza át regényeit, amelyeknek felvételeit egy skandináv társaság készíti. Ezenkívül az udvari moziban „a napi eseményeket” is bemutatják a királyné és kísérete mulattatására. Alfons spanyol király is lelkes híve a filmnek és néhány hónap előtt eredeti módját találta a felvételeknek. Eddig az udvari fényképesek csak különös alkalmakból készítettek róla pillanatnyi felvételeket. Most azonban külön operatőrt alkalmazott, aki mindenhol nyomom követi és a megfelelő alkalommal mindig elkészíti a felvételt. Amikor a király nincs Madridban, családja másnap már megláthatja a vásznon a király élményeit. Utolsó párisi tartózkodása alkalmával a felvételek már tizenhét órával később Madridban voltak és Ena királyné, valamint a hercegek lelkes örömmel fogadták a képeket. A kastély billiárdtermét ugyanis átalakították mozivá és amikor Alfonz király Madridban időzik, naponként meglátogatja az udvari mozit.

Az angol királyi pár is udvari mozit rendeztetett be magának, noha csak akkor ismerték meg a filmet, amikor Londonban a „Quo vadist” bemutatták; György király megnézte az előadást és mindjárt utána egy kis mozi-színpadot állított fel a Buckingham palotában, ahol gyermekei először láttak mozi-előadást. György király és Mary királyné értékes oktatási eszköznek ismerték fel a filmet, ami részben jogosult is. Az egyéb világrészek uralkodói se maradnak az európai fejedelmek mögött és Abdul Aziz szultán, Marokkó volt uralkodója, Algirban szintén saját mozi-színházat építtetett magának és a moziportot olyan szenvedélyesen üzi, hogy hárembeli kegyencnőit is elhanyagolja miatta. Az utolsó sorban Mánuel, Portugália volt királya, akinek nincs ugyan saját mozija, de gyakran jár Richmond mozi-színházaiba.

HIREK

— **Milyen lesz az idő?** Meteor írja: Május havának változási napjai a következő napokra esnek, amelyeken, vagy azok körül közvetlen eső napokon változik, a bolygók állásaiból kifolyólag, a jelzett jelleg szerint az időjárás. 6 kevéssé változó, de inkább enyhe; 7 kissé hűvös; 9 szeles, hűvös, esetleg csapadék; 13 enyhe csapadékos; 14 változó; 16 meleg; 19 szeles, változó; 20 hűvös, változó, esetleg csapadék, vagy szél; 21 enyhe; 25 hűvös, esetleg hideg, mely kedvezőtlen napfoltok esetére fagyot is hozhat; 27 hűvös, esetleg szeles; 29 változó, de inkább enyhe. Amint látjuk május hava a bolygók állásaiból következőleg, a terményekre nézve kedvezőnek ígérkezik, egyetlen veszélyes változási napja van, a 25-iki, melyen az éjjeli fagy sincsen kizárva, ha azonban ekkor szétszórt foltok lesznek a napon, úgy azon kevés számu géppel is, amellyel rendelkezem, erősen mérsékelhetem ennek rossz hatását. Jelenleg 3 csoportfolt van a napon, amelyek közül a legnagyobb 17-én fordult hozzánk, ez időbe esik egy földrendés újra.

— **Népünnep.** A kolozsvári Házbersegélyző Filler Egylet tegnap délután a polgári leányiskolában ülést tartott, amelyen a rendezendő népünnepély előkészítését beszéltek meg a buzgó választmányi tagok. A népünnepet, ha az idő engedni fogja, e hó 20-án tartják meg a sétateren, ahol ezuttal is elárulító sátrak lesznek felállítva mindenféle jó áruval. Az ünnepély jövedelmének egy része a Vörös Kereszt egyletnek fog jutni.

— **Dr. Kossuthányi Ignác előadása.** Az Erdélyi Múzeum Egyesület jog és társadalomtudományi szakosztálya május 5-én este 6 órakor ismeretterjesztő ülést tart a városháza közgyűlési termében, amelyen dr. Kossuthányi Ignác egyetemi tanár tart előadást ezzel a címmel: Képes lesz-e Magyarország a háboru okozta károkat pótolni és terheit viselni? A nagyérdékű előadásra külön felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Az erdélyi haditerület.** A belügyminiszter arról értesítette a városi és a megyei törvényhatóságot, hogy Brassó, Nagyszeben, Petrozsény, Puj, Hátszeg, továbbá Karánsebes, Terego, Orsova és Ujmoldova területeit, amelyek eddig a szűkebb hadikörlethez tartoztak, ujabbán a tágabb körlethez csatolták. Ezekre a területekre tehát a politikai hatóságok egyszerű igazolványa is elégséges.

— **Bemutató szemle.** A katonai ügyosztály közli: Kolozsvár városában május 18-án, 19-én és 21-én lesz megtartva az alkalmatlanok és 1867—1872-ig bezáró időben született összes népfelkelésre kötelezettek bemutató szemléje. A szemléről részletes hirdetésny fog tájékoztatást adni.

— **Egymillió palánta a kolozsvári tisztviselőknél.** A kolozsvári tisztviselők kerettségére részére több mint egymillió zöldségpalántát nevel a város. Ezt rezszi árban fogja adni a tisztviselőknél. Bodor táblabíró javaslatára tervbe vették a cirokvetést is, hogy seprűt készíttessenek, mert az most nagyon drága. Azonban nem kaptak magot. Dr. Segesvári városi főjegyző úgy nyilatkozott, hogy ötven mázsa krumplit fognak kapni közelebből a tisztviselők elültetésére.

A törvényhatóság tagjai egyik utóbbi értekezletükön is foglalkoztak a tisztviselők kertészkedésével, Apáthy István hangsúlyozta, hogy egyebek mellett természetien kell a sűtőtököt is, melynek nagy tápértéke van. A csicsóka természetést is fel kell karolni. Méltányolják a bizottsági tagok a nehéz uttörést, mit a tisztviselők a kertészkedés körül kifejtettek. A földeket a jövő évben is kezükön hagyják a mai bérlőknek.

— **Kreith Béla gróf emléke.** Az 1848-as idők emlékeinek lelkes gyűjtője, Kreith Béla gróf, a dicsőszentmártoni temetőben alussza önzetlen és hasznos nemzeti munkában eltöltött élet után örök álmát. A grófot a kórházban ápolták több éven át, mult évben az oláhok betörése idején hunyt el és sírját az állami közkórház igazgatója, dr. Szócs Mózés főorvos kegyelettel gondozza. Mihelyt a helyzet javul, a kolozsvári orsz. történelmi ereklyemúzeum emléket állítat a nemes férfi hamvai felé. Özvegye Béla fiával a tavasszal fel akarta keresni a férj hamvait, azonban nem nyerhetett kedvezményes vasuti jegyet. A szegény özvegy grófné két kis fiával nagy küzdelmet folytat, mint fővárosi tanitóné az étellel. Férje egykori barátai közül azok is, kikkel jót tett, nem törődnek sorsával. Főúri barátai is elfeledték. A gróf értékes gyűjteményének nagyrésze is kallódnak indult. Senki sem ér most rá a fővárosban, hogy e nemzeti értékekkel foglalkozzék. Az ereklyemúzeumban Kolozsvárt a napokban egy gróf Kreith által tervezett kép duplumát dr. Kovács honvéd ezredorvos hazafias érzelmeiből 100 koronáért megvette. A kép Kossuth ceglédi szónoklata hatását tünteti fel, melynek nyomán a Kossuth-nóta született. Az összeget a múzeum elküldte az árvák részére az özvegynek.

— **Az oláh betörés emlékeiből.** Vingerzán Vazul zsinnai lakos a román betörés alkalmával a község határában, amidőn az oláh csapatok a falu határát megszállva tartották, a pénzügyigazgatóság épületéből több tárgyat ellopott, másnap pedig a piatra-albai csendőrlaktanyából 50 kilogramm buzalisztet. A nagyszebeni törvényszék Vingerzán Vazult e cselekményekért két évi börtönre ítélte. Felebbezés folytán a kolozsvári tábla ma foglalkozott ez ügygel s az enyhítő körülmények mérlegelésével egy évi és hat hónapi börtönre ítélte a vádlottat.

— **Vakmerő betörés.** Bernát Záli Bocs-kay-utca 3. számu lakosnál az éjszaka folyamán egy merész betörő felfeszítette az ablakot, azon behatolt s a diványon levő rediküljét 300 koronával elemelte. Bernát Záli, aki a szobában aludt, csak akkor riadt fel, amikor a tettes kiugrott az ablakon. A rendőrség keresi az illetőt.

— **Tolvajlás.** Dr. Antal Miklósné Ferencz József-ut 119. szám alatti lakos panaszt emelt a rendőrségen, hogy tegnap délután lakásából valaki ellopott arany és ezüstneműt 150 korona értékben.

— **A vasut felelős a menekültek podgyászáért.** 1914. év novemberében, amikor az oroszok elől nagy tömeg menekült a Felvidéken, különösen nagy volt a torlódás a mezőlaborci állomáson. A podgyások legnagyobb része nem érkezett meg a rendeltetési helyére és a kárvallottak közül sok százan kártérítési pört indítottak az államvasutak ellen. A vasut azzal védekezett, hogy az ellenség betörése, saját katonaságunk átvonulása

és a menekülők nagy tömege olyan zavaros állapotokat teremtett a vasutnál, amik a vis major fogalmát kimerítik, amelynél az üzlet-szabályzat szerint a vasut nem felelős. Ezeknek az állapotoknak a bizonyítására az igazgatóság mintegy hatvan vasuti alkalmazottat kért kihallgatni. A kártérítési pörök összegére vonatkozólag a budapesti polgári törvényszék Alcsuthy-tanácsa a napokban lefolytatott tárgyaláson a kárvallottak ügyvédeknek, dr. Schönfeld Józsefnek és dr. Szontágh Árminnak kérelmére az összes tanukat Budapesten hallgatta ki és tegnap hirdette ki ítéletét. A vasuti alkalmazottak igen ellentmondóan vallottak és a kereszkérdésekre többen beismerték, hogy egy főbb vasuti hivatalnak a tárgyalás előtt kioktatta őket valamásukra. A bíróság ítéletében kimondotta, hogy egyáltalán nem látja a vis major fenforgását bizonyítva s ezért megállapította az államvasutaknak teljes kártérítési kötelezettségét.

— **Két külön vén leány borzalmas halála.** Nagyváradról jelentik: Nagyvárad lakásában elvonultan élt Banyó Anna, egy igen előkelő családbeli vén kisasszony. Nemrégiben meghalt a nővére. Banyó Anna eltitkolta a halált és meghalt nővére mellé feküdt az ágyba, így gyászolva őt, mignem negyednap a rettentő hullaszagra a rendőrség az esetet felfedezte és az elhalt nőt eltemette. Azóta a vén leányt ritkán látták. Legutóbb napok óta nem mutatkozott. Egyik lakója ma megjelent házának udvarán és be akart menni. Az ajtó zárva volt és be kellett törni. Rémitő látvány tárult a szomszédok elé. Banyó Anna holtan feküdt a padlón és rajta patkányok szaladgáltak. Megállapították, hogy vasárnap szívszélhűdében meghalt és hogy a lakásban levő patkányok és bogarak fejét csaknem teljesen elrágták. A lakásban mintegy százezer korona értéket találtak.

— **Zsidóüldözés Londonban.** Hágából táviratozzák: Keleti London boljaira fölratot függesztettek ki, amely szerint a zsidók nem kaphatnak élelmiszert. A boltok előtt sorakozó asszonyok a zsidó nőket gyalázzák és bántalmazzák.

— **Borzalmas gyilkosság.** Alsólendván az Adovány-patak vizében egy hullát találtak, melynek feje és karjai hiányoztak. A megcsonkított holttestet anélkül, hogy kilétét megállapíthatták volna, eltemették. — Nehány napra azután a lendvai szőlőkben koborló kutyák ugyanis két emberi kárt és egy fejet kapartak ki a földből. A csendőrök megállapították, hogy a tagok az Adovány-patakából kifogott holttest törzséhez tartoznak. A nyomozás kiderítette, hogy egy Kerpecskó nevű orosz hadifogoly hullájáról van szó, aki a napokban eltűnt minden jel szerint kegyetlen módon meggyilkolták. A gyikost nyomozzák.

— **A cári család sorsa.** Stockholmból táviratozzák lapunknak: A cár livádiai birtokát, Massandrát, állami tulajdonnak nyilvánították, hogy munkásüdlő helyet létesítsenek rajta. Feodorovna anyacárné Aitodor nevű krimiai birtokán teljes szabadságot élvez. Ugyancsak teljes szabadságuk van Olga és Alexandrovna nagyhercegnőknek, valamint Mihajlovics Sándor és Nikolajevics Miklós nagyhercegeknek is. Az utóbbi emlékiratain dolgozik.

LEGUJABB

Az „Ellenzék” távirat-telefon- és expressz-tudósításai.

Miljukov a háboru mellett.

A háborut a győzelemig folytatják.

Budapest, május 4.

Pétervárról jelentik: Miljukov orosz külügyminiszter május 1-én manifesztumot küldött valamennyi orosz követnek és konzulnak, hogy közöljék tartalmát az illető kormányokkal, amelyekhez akreditálva vannak. A manifesztum így szól:

Ellenségeink az utóbbi időben arra törekedtek, hogy *egyenetlenségel* szítsanak a szövetségesek között olyképpen, hogy *osloba hireket* terjesztenek Oroszországnak ama állítólagos szándékáról, hogy a központiakkal *különbékél* kössön.

A felszabadított Oroszország sietve *csatlakozik* nyilatkozatával a szövetséges államok nyilatkozatához.

Semmi olyan nyilatkozatot nem tehet azonban a kormány, mely ürügyül szolgálhatna arra a következtetésre:

Mintha a régi épület ledöntése Oroszország *elfáradását jelentené*. Ellenkezőleg, a háborúnak *győzelmes* befejezéséig, folytatásáért megnyilvánuló nemzeti akarat egyre *erősödik*. Még jobban fokozza elhatározásunkat ama vágy, hogy hazánk elárasztott területéről az ellenséget *elkeressük*.

A szövetségesekkel szemben vállalt kötelezettségeinknek *eleget fogunk lenni*. Megvagyunk *győzve a háboru győzelmes befejezéséről*.

A német szocialisták interpellációja.

Budapest, május 4.

Berlinből jelentik, hogy a szocialdemokraták és a konzervatívek bejelentett interpellációjával kapcsolatban a Germania ezt írja:

A birodalmi gyűlés ülészaka telve lesz a legsúlyosabb válságokkal és sorsdöntő kérdések tárgyalásával. Reméljük, hogy a parlament nem veszíti el hidegvérűségét.

Oroszok és angolok.

Budapest, május 4.

Londonból jelentik, hogy a Daily Express pétervári tudósítója írja:

Kerenszky orosz igazságügyminiszter mondotta, hogy az orosz nép nagyra becsüli az angolokat. A cárizmussal való összeköttetése azonban meggyengítette a régi Oroszország pozícióját. Azonkívül a szerencsétlen és sajátságos események egész sora nagyon meggyengítette az angolok helyzetét Oroszországgal szemben.

Miért bukott meg a francia fővezér?

Budapest, május 4.

Zürichből jelentik: Nivelle francia főparancsnok elmozdításának az okát kegyetlenségében keresik, ami a francia hadseregnek óriási emberáldozatába került.

Ellentét a munkástanács és a kormány között.

Budapest, május 4.

Berlinből jelentik: Mint a Vossische Zeitung jelenti, a munkások tanácsa és az ideiglenes kormány között napról-napra növekszik az ellentét. A munkások és katonák tanácsában még a legutóbbi napokban is nyomatékosan követelték a stockholmi konferencián való részvételt. Kétségtelen, hogy Kerenszki lassanként eltávolodik a szociáldemokráciától és inkább tagja akar lenni a kormánynak, mint ellenőre.

Megdrágult a hajóbiztosítás Angliában.

Budapest, május 4.

Kölnből jelentik: A Kölnische Zeitungnak jelentik Zürichből: Svájc kereskedelmi körök azt az értesítést kapták az angol biztosító társaságoktól, hogy a hajók biztosításának díjtétele száz százalékkal magasabb lett. Az új díjszabás május elsején lépett életbe.

Csak szeptemberben hívják be az amerikai ujoncokat.

Budapest, május 4.

Amsterdamból jelentik: A Handelsblad jelenti Londonon át Amerikából, hogy az új ujoncozási törvény értelmében szeptember 1-re hívják be az első 500.000 embert. Az amerikai municióra való tekintettel az Enfield-típusú fegyvert fogadtak el a hadsereg számára.

Németországban dolgoztak május 1-én.

Budapest, május 4.

Berlinből jelentik: A németországi szocialista párt vezetőinek, valamint a német szakszervezetek központi bizottságának a felhívása hogy a német munkások, mint az előző két háborus évben, az idei május 1-én is mellőzzék, a munka megszüntetéssel való ünneplést — a német munkásság körében általános meghallgatásra lett. A munka sehol sem szünetelt, felvonulást sehol sem rendeztek.

Vissza a fegyverekkel.

Budapest, május 4.

Pétervárról jelentik: Kornilow városparancsnok újból felszólította a lakosságot a fegyverek beszolgáltatására, mert a forradalmi napokban kirabolt arzenálokba még mindig nem került vissza 40.000 puská és 30.000 forgópisztoly.

Lemond a görög király.

Budapest, május 4.

Hágából jelentik: A londoni Star a római diplomáciai körökből vett értesülése megerősíti azt a hírt, hogy Konstantin király a legközelebbi napokban lemond trónjáról. A királyi pár egy olasz kikötő érintésével Dániába fog utazni.

Színház.

Téli Színház.

Péntek:	Csárdáskirályné. (10-szer. Bérlet 166 sz. B)
Szombat:	D. u.: Dollárpapa. (Mérsékelt helyárral. Ujdonság 5-ször.)
Szombat:	Este: Traviata. (Bérlet 167 sz. C)
Vasárnap:	D. u.: Kárpáti Zoltán. (Kezdeté fél 3 órakor. Mérsékelt helyárral.)
Vasárnap:	Este: Csárdáskirályné. (11-ed-szer. Bérlet 168 sz. D)
Hétfő:	Kaméliás hölgy. (Részben és nagyon mérsékelttel emelt helyárral. Bérlet 169 sz. A)
Kedd:	Szép asszony. (Ujdonság hatadszor. Részben és nagyon mérsékelttel emelt helyárral. Bérletszünet LXI. sz. A)
Szerda:	Névtelen asszony. (Ujdonság 5-ödször. Részben és nagyon mérsékelttel emelt helyárral. Bérlet 170 sz. B)

A bérelt páholyokat a keddi előadásra vasárnap délelőtt 11 óráig tartja fenn a pénztár az (A) bérlet részére.

Helyárak: Félemeleti páholy (közép) 20 kor., (oldal) 18 kor. Elsőemeleti páholy (közép) 18 kor., (oldal) 16 kor. Elsőemeleti nagy proscenium páholy 22 kor. Zsöllyeszék az I. sorban és páholyülés az I. sorban 6 korona. Zsöllyeszék a többi sorokban és páholyülés a második sorban 5 kor. 30 fillér. A többi helyek árai rendesek.

A „Carmen“ opera eredete. Prosper Mérimée, akinek „Carmen“ című regénye után készült Bizet hasonló című operájának a szövege, egy levélben azt írja, hogy Carmen alakját nem ő maga teremtette, hanem Montijo grófné, Eugenia császárné anyja, aki Carmen históriáját, mint valóban megtörténtet, egyszer elmondta neki. A levél, amelyik 1845 május 16-án kelt és Montijo grófnének szól, így hangzik:

„Már nyolc napja a szobámba zárkóztam, hogy leírjak egy történetet, amelyet ön mondott el nekem tizenöt évvel ezelőtt és amely igen megtetszett. Az a történet egy Giacomo di Malaga nevű emberről szól, aki megölte a kedvesét. mivel az kizárólag a — közhónak szentelte életét. „Arséne Guillot“ -om megjelenése óta nem találtam ennél erkölcsösebb történetet, amit szép hölgyeinknek felajánlhatnék. Mivel egy idő óta a cigányok tanulmányozásával foglalkozom, a hősnőből cigánynt csináltam.“

A levélben, amelynek további tartalma jelentéktelen, Mérimée még arra kéri a grófnét, hogy küldjön neki egy, a cigányokról szóló könyvet, amelyet az ő könyvtárában már többször látott.

Márkus Emilia vendégjátéka. Holnap reggel 9 órakor kezdi árusítani a pénztár a Márkus Emilia vendég-estéire szóló jegyeket. A nagy művész nő hétfőn a „Kaméliás hölgy“-ben (bérletfolyamban), kedden a „Szép asszony“-ban (bérletszünetben) s szerdán a „Névtelen asszony“-ban (bérletfolyamban) fog föllépni. A páholyok és zsöllyék árai igen mérsékelttel lesznek emelve, valamennyi többi jegy ára rendes marad.

Traviata. Holnap este a „Traviata“ került színre, Baranyay Jolánnal, Papp Lászlóval Farkas Sándorral a főszerepben. Előadás kezdete 7 órakor.

Kárpáti Zoltán és Csárdáskirályné. Két előadás lesz vasárnap a színházban. Délután fél 3 órakor Jókai „Kárpáti Zoltán“-ját adják mérsékelt helyárral, este 7 órakor pedig a „Csárdáskirályné“-nak lesz a 11-edik előadása.

Wegener a Gólem és a táncosnőben. Nagy művészi szenzációban lesz része szombaton a Szinkör-mozgó, vasárnap pedig az Egyetem-mozgó közönségének. Wegener a híres Gólemet, az utolérhetetlen „Hegyek urá“-t láthatják legújabb szerepében: „A Gólem és a táncosnő“-ben.

Kerülő ut. Lotte Neumanna, a világhírű mozi-primadonna játssa a főszerepét a „Kerülő ut“ című mélyen megható, gyönyörű film-ujdonságnak, mely kizárólag a Szinkörben látható vasárnap és hétfőn.

Szívek játéka. Egy szép asszony regénye jelenik meg 4 szakaszban a „Szívek játéka“ című filmen. Amerika film-termelésének egyik legbrilliansabb ujdonsága a „Szívek játéka“, mely szombaton az Egyetem-mozgóban, vasárnap pedig az Urániában fog színpadra kerülni.

TANÜGY.

Fölvétel tanítónőképzőbe. A Sz.-Ferenc-rendi nővérek nagyszabeni elemi tanítónőképzőjébe a jövő iskolai évre való fölvételért folyó évi június hó 15-ig kell a felszerelt folyamodványt az igazgatósághoz benyújtani. Az internátusban a havi ellátási díj 70 korona. Kívánatra szívesen küld prospektust az intézet előjáráságra.

A Sz.-Ferenc-rendi nővérek nagyszabeni polgári iskola tanítónőképzőjébe a jövő iskolai évre való fölvételért szintén folyó évi június hó 15-ig kell a felszerelt folyamodványt az igazgatósághoz benyújtani. A folyamodványban kiteendő, hogy melyik szakra kér fölvételt. Az internátusban a havi ellátási díj 75 korona. Kívánatra szívesen küld prospektust az intézet előjáráságra.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Magyary Mihály

Szerkesztő: **Dr. Polcz Radó ügyvéd.**

Különlegesség.

Naponta frissen leölt szép, kövér erdélyi **tejes bárányokat** öt kiló súlyban darabonként 9 K-ért szállít

INCZE GYULA

hirneves székeltyúrógyára.

Levél és sürgőncím: **Turógyár Barót.**
217 (4-9)

Szinkör-mozgó.

Előadások	Előadások
hétköznapokon:	ünne- és vásárnap
Első előadás 4 órakor	Első előadás 2 6
Második . fél 6 .	Második „ 4 fél „
Harmadik 7 „	Harmadik „ 5 „
Negyedik fél 9 „	Negyedik „ 7 fél „
	Ötödik „ 8 „
	Hatodik „ 10 fél „

Műsor:

Pénteken

De Castro grófnő

Szombaton

Gólem és a táncosnő.

Helyárak:

Páholyülés	1:50 kor.
Földszinti ülés	1 kor.
Alsó erkély	70 fillér.
Felső erkély	50 fillér.

Egyetem-mozgó.

Előadások kezdete:

Vasár- és ünnepnapokon:
2¹/₂₅ 4, 5¹/₂₅ 7, 7¹/₂₅ 10 órakor,

Műsor:

Pénteken

Sabina.

Rendes helyárak:

(Jegyadóval együtt)

Páholy ülés	1:50 kor.
Zártszék	1 kor.
I. hely	70 fillér
II. hely	50 fillér
Ruhatár	06 fillér
Műsor	06 fillér